

Tallózó

A lelki egészség jelentős kihívásokkal néz szembe Latin-Amerikában

Clara Fernandez Saralegui

DOI: 10.14267/VILPOL2025.05.15

A betegségek kezelésének többféle intézményi formája létezik, amelyek ellentétes logika szerint működnek egymás mellett, ezek az egészség, mint jog, illetve az egészség, mint áru. Ebből a szempontból a mentális egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést nagymértékben meghatározza az egyes személyek osztályhelyzete. Ez a megoldás mély egyenlőtlenségeket eredményez a szolgáltatásokhoz való hozzáférésben.

Az Ipsos 2024-es egészségügyi szolgáltatási jelentése szerint Chile vezeti a régiót a mentális egészséggel kapcsolatos problémák tekintetében. Egy felmérésben a lakosság 69%-a kulcsfontosságú kérdésként jelölte meg ezt a kérdést. Ebben az összefüggésben a mentális egészségügyi ellátásnak a teljes lakosság számára hozzáférhetőnek kellene lennie etnikai hovatartozástól, politikai ideológiától vagy földrajzi elhelyezkedéstől függetlenül.

A mentális egészségi állapotok időben történő kezelése nemcsak az egyéni szenvedést csökkenti, hanem segít mérsékelni más betegségek, valamint szándékos és nem szándékos sérülések kockázatát is. Az idősebb felnőttek mentális és neurológiai rendellenességei, mint például az Alzheimer-kór, más demenciák és a depresszió, jelentősen hozzájárulnak a nem fertőző betegségek által okozott társadalmi teherhez.

Amerikában a demencia előfordulása a 60 év feletti emberek körében 6,46% és 8,48% között mozog, és az előrejelzések szerint az érintettek száma 20 évente megduplázódik.

A mentális egészségre fordított közkiadások nagysága azonban továbbra is rendkívül alacsony, a teljes egészségügyi költségvetésnek mindössze 2,0%-át teszi ki a régióban. Ennek több mint 60%-át pszichiátriai kórházakra fordítják, ami rávilágít egy olyan modellre, amely továbbra is az intézményi elhelyezésre támaszkodik, ahelyett, hogy egy integráltabb, közösségi alapú megközelítést támogatna.

Mikroszociális szinten a helyzet még aggasztóbbá válik a legkiszolgáltatottabb rétegek esetében. Pszichoanalitikus szemszögből nézve nem csupán a szorongás, hanem a pszichés fájdalom dominál – a szenvedés egy olyan formája, amelyből nincs nyilvánvaló kiút, és amely időnként magával a halállal tűnik egyenlőnek.

A régió mentális egészségének megértéséhez érdemes tudni, hogy az egészség és a betegség folyamatai nem elszigetelt vagy hirtelen események. Sokkal inkább az emberek testében megnyilvánuló társadalmi, gazdasági és kulturális folyamatok halmozódásának eredményei.

Az egyenlőtlenség, a bizonytalanság és a kirekesztés olyan hatásokat váltanak ki a szereplőkben, amelyek kezdetben láthatatlanok, de végül mély szenvedéssé válnak. A fizikai és érzelmi szenvedés nem a semmiből bukkan fel, hanem a konkrét anyagi körülmények által formált életpályák eredménye.

Ezért fontos emlékeztetni az intézményeket arra, hogy a mentális egészség is alapvető emberi jog. Ennek fényében az ellátás minden területén kritikus és elkötelezett álláspontot kell képviselnünk – olyat, amely lehetővé teszi számunkra, hogy felülvizsgáljuk módszereinket és megkérdőjelezzük a meglévő egészségügyi megoldásokat.

Csak folyamatos, a helyi adottságokhoz igazodó és közös gondolkodás révén tudjuk az ellátás igazságosabb feltételeit megteremteni, biztosítva, hogy a mentális egészséghez való jog mindenkit megillessen és megszűnjön az egyenlőtlenség ezen a területen.

Forrás

https://www.ipsos.com/sites/default/files/ct/news/documents/2024-09/Ipsos%20Health%20Service%20Report%202024%20Global%20Charts_ESP_PE.pdf